

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
1^η ΥΠΕ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ»

«ΦΙΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΒΡΕΦΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ»
“BABY FRIENDLY HOSPITAL”

ΔΙΟΙΚΗΣΗ Γ.Ν. ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
ΝΕΟΓΝΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΜΗΤΡΙΚΟΥ ΘΗΛΑΣΜΟΥ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

48^ο ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΗΤΡΙΚΟΥ ΘΗΛΑΣΜΟΥ

6 – 8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»
ΙΣΟΓΕΙΟ ΚΤΗΡΙΟΥ Γ΄

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕ ΠΡΟΕΓΓΡΑΦΗ
email: breastfeeding-dept@hospital-elena.gr
Τηλέφωνα επικοινωνίας: 213-2051360 & 231-2051125

«Πρωτοβουλία Φιλικό για το Βρέφος Νοσοκομείο» (Baby-Friendly Hospital Initiative – BFHI)

Η Πρωτοβουλία ‘Φιλικό για το Βρέφος Νοσοκομείο’ ανακοινώθηκε το 1992 και εν συνεχεία αναθεωρήθηκε το 2006 και το 2010 από τον Π.Ο.Υ. και τη UNICEF. Ακρογωνιαίος λίθος της είναι η εφαρμογή των άρθρων του «Διεθνή Κώδικα Υποκατάστατων Μητρικού Γάλακτος» και των «Δέκα Βημάτων για Επιτυχή Μητρικό Θηλασμό».

Το 1932 ιδρύεται, με δωρεά της Έλενας Βενιζέλου – Σκυλίτση, το Μαιευτήριο «Μαρίκα Ηλιάδη», πρότυπο για την εποχή του στα Βαλκάνια και μετονομαζόμενο αργότερα ως Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου». Αποτελεί το μεγαλύτερο δημόσιο νοσοκομείο – μαιευτήριο με κατά προσέγγιση τις 3.500 - 4.000 γεννήσεις ετησίως. Στο πέρασμα του χρόνου παραμένει κοιτίδα του θηλασμού σε ολόκληρη τη χώρα. Ο «Διεθνής Κώδικας Υποκατάστατων Μητρικού Γάλακτος» αλλά και τα «Δέκα Βήματα για Επιτυχή Μητρικό Θηλασμό» αποτελούν βασικές κατευθυντήριες γραμμές λειτουργίας του από την ίδρυση του έως και σήμερα.

Μέχρι το 2009, περισσότερα από 20.000 νοσοκομεία σε 152 χώρες, έλαβαν πιστοποίηση ως «Φιλικά για το Βρέφος». Στην Ελλάδα το Νοέμβριο του 2011 επετεύχθη πιστοποίηση των δύο πρώτων «Φιλικών για το Βρέφος Νοσοκομείων», του Γ.Ν. Μαιευτηρίου «Έλενα Βενιζέλου» και του Γ.Ν. «Αττικό». Το Γ.Ν.Μ. «Έλενα Βενιζέλου» επαναπιστοποιήθηκε το 2019. Η πιστοποίηση διατηρείται για το χρονικό διάστημα που κάθε Νοσοκομείο-Μαιευτήριο εφαρμόζει τα σχετικά άρθρα, ενώ υφίσταται συνεχής επαναξιολόγηση για τη διατήρηση του τίτλου.

Σεμινάριο Κατάρτισης Εκπαιδευτών για την Προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού

Η Διοίκηση του Γ.Ν.Μ. «Έλενα Βενιζέλου» σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, την Ειδική Μονάδα Προαγωγής Μητρικού Θηλασμού – Τράπεζα Ανθρώπινου Γάλακτος του Νεογνολογικού Τμήματος και το Τμήμα Ελέγχου Ποιότητας, Έρευνας & Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης διοργανώνει επαναλαμβανόμενα Σεμινάρια Κατάρτισης Εκπαιδευτών για την Προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού στην Ελλάδα. Το σεμινάριο διοργανώνεται με στόχο οι Επαγγελματίες Υγείας, που εκπαιδεύονται, να αποτελέσουν τους νέους πυρήνες εκπαίδευσης στους επαγγελματικούς τους χώρους.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει θεωρητικό και κλινικό μέρος. Το θεωρητικό μέρος αναπτύσσει την επιστημονική γνώση, που είναι απαραίτητη για τη σωστή κατάρτιση ενός επαγγελματία υγείας, ώστε να προάγει, να υποστηρίζει τον Μητρικό Θηλασμό αλλά και να οργανώνει περαιτέρω εκπαιδευτικά προγράμματα. Το κλινικό μέρος περιλαμβάνει πρακτική άσκηση στα Μαιευτικά Τμήματα και στη Μ.Ε.Ν.Ν., με επίδειξη ορθής κλινικής πρακτικής στο μητρικό θηλασμό και αντιμετώπισης ειδικών καταστάσεων – προβλημάτων.

Από την Οργανωτική Επιτροπή

Δευτέρα 6 Νοεμβρίου 2023

08.45-09.30 Καλωσόρισμα – Χαιρετισμοί

- Διοικήτρια, Βασιλική Γεννηματά
- Αναπληρώτρια Διοικήτρια, Φωτεινή Θειακού
- Επιστημονικά Υπεύθυνος Διευθυντής Νεογνολογικού Τμήματος, Ηρακλής Σαλβάνος
- Διευθυντής Ιατρικής Υπηρεσίας, Σπυρίδων Γούλας
- Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Μαρία Μανουρά

09.30-10.30 Μήνυμα Παγκόσμιας Εβδομάδας Μητρικού Θηλασμού, Π. Βουρνά Ανάλυση των Δέκα Βημάτων για Επιτυχή Μητρικό Θηλασμό, Ι. Ιωάννου Ιστορική Αναδρομή – Πιστοποίηση Διαδικασιών Λειτουργίας Μονάδας, Μ. Δανέζη

10.30-11.00 Θηλασμός και ιδιαίτερες καταστάσεις (φάρμακα, κατανάλωση αλκοόλ), Φ. Σιουμπάρα

11.00-11.15 Διάλειμμα

11.15-11.45 Διατροφή και Μητρικός Θηλασμός, Λ. Μαρκασιώτη

11.45-12.15 Αξιολόγηση ανάπτυξης Νεογνού & Μητρικός Θηλασμός – Νέες θέσεις και Απόψεις, Γ. Γιαλελή

12.15-12.30 Διάλειμμα

12.30-12.45 Χρήση πιπίλας, Α. Κλήμη

12.45-15.30 Τεχνική Θηλασμού και Προβλήματα, Α. Τσίλια, Ι. Ιωάννου, Μ. Δανέζη, Λ. Δέμου

15.30-16.00 Ερωτήσεις

Λήξη ομιλιών 1^{ης} ημέρας

Τρίτη 7 Νοεμβρίου 2023

- 08.30-09.30** Σύνθεση Μητρικού Γάλακτος και Πλεονεκτήματα Μητρικού Θηλασμού
Γ. Λιόσης
- 09.30-10.30** Άμυνα του Οργανισμού και Μητρικός Θηλασμός – Επιγενετική Δράση
Μητρικού Γάλακτος, Γ. Λιόσης
- 10.30-11.00** Διάλειμμα
- 11.00-11.30** Λοιμώξεις, Αντενδείξεις και Μητρικός Θηλασμός, Σ. Παραστατίδου
- 11.30-12.00** Επιλόχειος Κατάθλιψη, Α. Πετράκη
- 12.00-12.30** Στρατηγικές Υποστήριξης Ευάλωτων Μητέρων και Αρνητικών προς τον
Θηλασμό Μητέρων, Ο. Γιακουμάκη
- 12.30-12.45** Διάλειμμα
- 12.45-13.45** Τράπεζα Γάλακτος ως Θεσμός, Ατομική Τράπεζα Γάλακτος, Μ. Δανέζη
- 13.45-15.30** Επίσκεψη στην Τράπεζα Γάλακτος, Π. Βουρνά, Μ. Δανέζη, Ι. Ιωάννου
- 15.30-16.00** Ερωτήσεις – Quiz γνώσεων, Α. Τσίλια, Ε. Χειλάκου

Λήξη Ομιλιών 2^{ης} ημέρας

Τετάρτη 8 Νοεμβρίου 2023

Οργάνωση Πρακτικών Ασκήσεων σε Ομάδες στο ΓΝ «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ»

Συμμετοχές με πιστοποιητικά εμβολιασμού ή νόσησης ή αρνητικό διαγνωστικό έλεγχο με rapid test

- 08.30-09.30** Διασύνδεση Επαγγελματιών Υγείας για την Προώθηση, Υποστήριξη και Διατήρηση του Μητρικού Θηλασμού, Α. Τσίλια, Ε. Χειλάκου
- 09.30-09.45** Διάλειμμα
- 09.45-12.00** Πρακτική Άσκηση, Κανελλόπουλος Σ., Μεσσίνη Π., Κάρλα Μ.
- Μητρικός Θηλασμός, τελειόμηνο και πρόωρο νεογνό στη MENN
  - Βραχύς Χαλινός, Λαγώχειλος, Λυκόστομα και Μητρικός Θηλασμός
  - Οικογενειοκεντρική Φροντίδα και Μητρικός Θηλασμός στη MENN (Kangaroo Care & Family Centered Developmental Care)
- 12.00-12.15** Διάλειμμα
- 12.15-15.00** Επίσκεψη στα Μαιευτικά – Γυν/κα Τμήματα & MENN, Βουρνά Π., Τσίλια Α., Ιωάννου Ι., Δανέζη Μ., Δέμου Α., Κανελλόπουλος Σ., Μεσσίνη Π., Κάρλα Μ., Γιανναρέλη Σ.
- 15.00-16.00** Απονομή Πιστοποιητικών

Λήξη Σεμιναρίου

Οργανωτική Επιτροπή

Γεννηματά Βασιλική	Διοικήτρια Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Θειακού Φωτεινή	Αναπληρώτρια Διοικήτρια Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Σαλβάνος Ηρακλής	Επ. Υπ. Διευθυντής Νεογνολογικού Τμήματος, Τομεάρχης Παθολογικού Τομέα, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Γούλας Σπυρίδων	Διευθυντής Ιατρικής Υπηρεσίας, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Μανουρά Μαρία	Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Κονιώση Ουρανία	Διευθύντρια Διοικητικής- Οικονομικής Υπηρεσίας, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Βουρνά Παναγιώτα	Μαία, Προϊσταμένη, Ειδική Μονάδας Προαγωγή Μητρικού θηλασμού – Τράπεζα Ανθρωπίνου Γάλακτος, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Κουτούπη Βασιλική	Προϊσταμένη, Τμ. Ποιότητας, Έρευνας & Συνεχ. Εκπαίδευσης, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Πετροπούλου Αικ/νη	Μαία, Τμ. Ποιότητας, Έρευνας & Συνεχ. Εκπαίδευσης, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»

Επιστημονική Επιτροπή

Γεννηματά Βασιλική	Διοικήτρια Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Θειακού Φωτεινή	Αναπληρώτρια Διοικήτρια Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Σακελλαρίου Βασιλική	Πρόεδρος Επιστημονικού Συμβουλίου, Επ. Υπ. Διευθύντρια Γ' Μ/Γ Κλινικής, Υπ. Επειγόντων – Παραλαβής Ασθενών & Εξ. Μ/Γ Ιατρείων, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Σαλβάνος Ηρακλής	Επ. Υπ. Διευθυντής Νεογνολογικού Τμήματος, Τομεάρχης Παθολογικού Τομέα, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Γούλας Σπυρίδων	Διευθυντής Ιατρικής Υπηρεσίας, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Μανουρά Μαρία	Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Βουρνά Παναγιώτα	Μαία, Προϊσταμένη, Ειδική Μονάδα Προαγωγής Μητρικού θηλασμού - Τράπεζα Ανθρώπινου Γάλακτος, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»

Κατάλογος Ομιλητών – Εκπαιδευτών

Βουρνά Παναγιώτα	Προϊσταμένη Μαία, Ειδική Μονάδα Προαγωγής Μητρικού θηλασμού - Τράπεζα Ανθρωπίνου Γάλακτος, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Γιακουμάκη Ουρανία	Ψυχολόγος – Ψυχοθεραπεύτρια – Συμβουλευτική Ψυχολογία
Γιαλελή Γιαννούλα	Παιδίατρος - Νεογνολόγος, Διεθνώς Πιστοποιημένη Σύμβουλος Γαλουχίας
Γιανναρέλη Σταματία	Μαία, Α5 ^ο Μαιευτικό Τμήμα Νοσηλείας, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Γλυνού Άννα	Προϊσταμένη Μαία, Τμήμα Προετοιμασίας Γονεϊκότητας - Ψυχοπροφυλακτική, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Δανέζη Μαργαρίτα	Μαία, Ειδική Μονάδα Προαγωγής Μητρικού θηλασμού - Τράπεζα Ανθρωπίνου Γάλακτος, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Δέμου Λαμπρινή	Μαία, Ειδική Μονάδα Προαγωγής Μητρικού θηλασμού - Τράπεζα Ανθρωπίνου Γάλακτος, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Θεοδωρίδου Κυριακή	Μαία, Ειδική Μονάδα Προαγωγής Μητρικού θηλασμού - Τράπεζα Ανθρωπίνου Γάλακτος, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Ιωάννου Ιωάννα	Μαία, Ειδική Μονάδα Προαγωγής Μητρικού θηλασμού - Τράπεζα Ανθρωπίνου Γάλακτος, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου».
Κανελλόπουλος Στέλιος	Προϊστάμενος Μαιευτής, Μονάδα Εντατική Νοσηλείας Νεογνών, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Κάρλα Μαρία	Μαία, Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Κασιώτης Ηλίας	Προϊστάμενος Μαιευτής, Α7 ^ο Μαιευτικό Τμήμα Νοσηλείας, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Κλήμη Αμαλία	Μαία, Χειρουργείο – Κεντρική Αποστείρωση, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Λιόσης Γεώργιος	Παιδίατρος - Νεογνολόγος τέως Διευθυντής της Μονάδας Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών-τέως Επιστημονικά Υπεύθυνος του τμήματος Προαγωγής Μητρικού Θηλασμού-Τράπεζα Γάλακτος Γ.Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Μαρκασιώτη Βασιλική	Κλινική Διαιτολόγος - Διατροφολόγος, Γ.Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Μεσσήνη Παρασκευή	Μαία, Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»

Παπαντωνίου Αλτάνη	Προϊσταμένη Μαία, Α5 ^ο Μαιευτικό Τμήμα Νοσηλείας, Γ.Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Παπαφίλη Αγγελική	Μαία, Ειδική Μονάδα Προαγωγής Μητρικού θηλασμού - Τράπεζα Ανθρωπίνου Γάλακτος, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Παραστατίδου Σταυρούλα	Παιδίατρος – Νεογνολόγος, Επιμελήτρια Β΄, Γ.Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Πετράκη Αικατερίνη	Ψυχολόγος, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Ποντίκη Γεωργία	Τομεάρχης Α΄ Νοσηλευτικού Τομέα, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Ποταμίτη Μαρία	Μαία, Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Σάββογλου Κατίνα	Τομεάρχης Γ΄ Νοσηλευτικού Τομέα, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Σιουμπάρα Φωτεινή	Προϊσταμένη Μαία, Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Τσίλια Αναστασία	Προϊσταμένη Μαία, Ββ 9 ^ο ν Μαιευτικό Τμήμα Νοσηλείας, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Χάλαρη Ειρήνη	Υπόλογος Μαία, Βα 8 ^ο Μαιευτικό Τμήμα Νοσηλείας, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»
Χειλάκου Ευάνθια	Επισκέπτρια Υγείας, Εξωτερικό Παιδιατρικό Ιατρείο, Γ. Ν. Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου»